

Brussel, 14 maart 2013

Persbericht

De hervorming met betrekking tot de gemeentelijke administratieve sancties goedgekeurd in tweede lectuur op de Ministerraad

Deze ochtend heeft de Ministerraad in tweede lezing het voorontwerp van wet goedgekeurd, met betrekking tot de gemeentelijke administratieve sancties. De tekst is aangepast, zowel op basis van het advies van de Raad van state als van het advies van de Privacycommissie en zal nu bij het Federaal Parlement worden neergelegd.

Dit voorontwerp van wet voert het regeerakkoord van 1 december 2011 uit, dat voorziet dat de strijd tegen overlast zal worden versterkt door middel van een verbetering van de bepalingen inzake de administratieve sancties. Het gaat daarbij meer bepaald om een verhoging van de administratieve boetes en - voor de gemeenten die het wensen - om de toepassing van de administratieve boetes voor minderjarigen vanaf de leeftijd van 14 jaar. Voor deze laatste moet daarbij een aangepaste aanpak gewaarborgd zijn en een sanctie die in verhouding staat tot de gepleegde feiten.

De wijzigingen aan de huidige wetgeving zijn de volgende:

A. Een specifiek wetsontwerp met betrekking tot de gemeentelijke administratieve sancties

De artikelen 119*bis* en 119*ter* van de Nieuwe Gemeentewet zullen worden opgeheven om te worden vervangen door een nieuwe wet. Deze nieuwe wet naar dewelke zal gerefereerd worden in de nieuwe Gemeentewet, zal sommige bepalingen van voornoemde artikelen overnemen. Ze heeft tot doel de oude reglementering inzake de gemeentelijke administratieve sancties te moderniseren en te verduidelijken.

B. De mogelijkheid om eenzelfde reglement inzake administratieve sancties toe te passen per zone, voor meerdere zones of per gerechtelijk arrondissement

De gemeenteraad zal nog altijd straffen of administratieve sancties kunnen vastleggen, maar voortaan zal het ook mogelijk zijn om in een meergemeentezone, binnen dewelke de gemeenteraden van de betrokken gemeenten na overleg hebben beslist om

een gemeenschappelijk politiereglement aan te nemen, dat de gemeenteraden van de politiezone een gemeenschappelijk algemeen politiereglement voor de zone kunnen toepassen, na advies van de politieraad. De gemeenteraden kunnen eveneens beslissen een algemeen politiereglement aan te nemen dat gemeenschappelijk is voor een zone, meerdere zones of alle andere zones van hun gerechtelijke arrondissement.

Met het oog op het naleven van het institutioneel akkoord, is voorzien dat de gemeenteraden van de 19 gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, na voorafgaand overleg, een gemeenschappelijk algemeen politiereglement kunnen aannemen, na advies van de politieraden van de 6 politiezones.

C. Lijst van gemengde inbreuken waarvoor, op basis van het akkoord van het parket, een administratieve sanctie is voorzien en uitgebreid

De lijst van gemengde inbreuken in de huidige reglementering is de volgende:

1. Bedreigingen met een aanslag tegen personen of op eigendommen en valse inlichtingen betreffende ernstige aanslagen (art. 327 tot 330 Sw.) ;
2. Opzettelijke slagen en verwondingen (art. 398 Sw.) ;
3. Beledigingen (art. 448 Sw.);
4. Diefstal (art. 461 en 463 Sw.);
5. Vernieling of beschadiging van graven en monumenten (art. 526 van het strafwetboek);
6. Graffiti op roerende of onroerende eigendommen zonder toestemming (art. 534bis Sw.);
7. Beschadiging van onroerende eigendommen (art. 534ter Sw.);
8. Vernieling van bomen (art. 537 Sw.);
9. Vernieling van afsluitingen, verplaatsing of verwijdering van grenspalen en hoekbomen (art. 545 Sw.);
10. Opzettelijke beschadiging of vernielen van andermans onroerende goederen (art.559,1° Sw.);
11. Nachtlawaai of nachtrumoer waardoor de rust van de inwoners kan worden verstoord (art. 561, 1° Sw.);
12. Opzettelijke beschadiging van stedelijke of landelijke afsluitingen (art. 563, 2° Sw.);
13. Feitelikheden of lichte gewelddaden (art. 563, 3° Sw.);
14. Zich in de voor het publiek toegankelijke plaatsen begeven met het aangezicht geheel of gedeeltelijk bedekt of verborgen, zodat het niet identificeerbaar is (563bis Sw.).

Deze zal worden verruimd:

1. Tot de overtredingen die worden bepaald bij een in ministerraad overlegd Koninklijk besluit, op basis van de overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren die zijn vermeld in de algemene reglementen bedoeld in artikel 1, eerste lid, van de wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer, met uitzondering van de overtredingen op autosnelwegen.
2. Tot de vernieling, geheel of gedeeltelijk, of het buiten werking stellen met het oog op het berokkenen van schade, van wagens, wagons en motorvoertuigen (art. 521, 3de lid, van het Strafwetboek);

In deze nieuwe lijst worden daarentegen voortaan uitgesloten: de bedreigingen met aanslag tegen personen of eigendommen, evenals valse informatie over ernstige aanslagen, omdat het over te ernstige elementen gaat om ze in deze categorie te behouden.

D. De lijst van de administratieve sancties en alternatieve maatregelen wordt uitgebreid om meer diversiteit te bieden

Momenteel kan de gemeenteraad via haar reglement de volgende administratieve sancties opleggen:

- 1° de administratieve boete gaande tot maximum 250 euro voor meerderjarigen en tot 125 euro voor minderjarigen;
- 2° de administratieve schorsing van een toestemming of een vergunning verleend door de gemeente;
- 3° de administratieve intrekking van een toestemming of een vergunning verleend door de gemeente;
- 4° de tijdelijke of definitieve administratieve sluiting van een gelegenheid.

Voor minderjarigen van 16 of ouder is er enkel een weinig omschreven verplichte bemiddeling verplicht met de mogelijkheid om een administratieve boete op te leggen van maximaal 125 euro.

De nieuwe hervorming voorziet daarenboven :

1. Een verhoging van het bedrag van de **administratieve boete tot maximum 350€ voor de meerderjarigen en tot maximum 175€ voor de minderjarigen bij inbreuk van de regelgeving en ordonnances van de gemeenteraad, of bij het niet-naleven van het tijdelijke plaatsverbod dat door de burgemeester wordt opgelegd**
2. De **gemeenschapsdienst van maximaal 15 uur voor de minderjarigen en maximaal 30 uur voor de meerderjarigen** als alternatieve maatregel voor de administratieve boete;

De gemeente kan beslissen te voorzien in een gemeenschapsdienst, met als doel de overtreder bewust te doen worden van de gepleegde overlast. De gemeenschapsdienst bestaat uit het volgen van een opleiding of het leveren van een onbetaalde prestatie onder toezicht van de gemeente of van een door de gemeente aangeduide bevoegde rechtspersoon en uitgevoerd ten behoeve van een gemeentedienst of een publiekrechtelijke rechtspersoon, stichting of vereniging zonder winstgevend oogmerk die door de gemeente wordt aangeduid.

3. De **verplichte bemiddeling** voor de minderjarige, een facultatieve bemiddeling voor de meerderjarige.

Bemiddeling is een maatregel die het de overtreder toelaat mits de tussenkomst van een bemiddelaar een middel te vinden om de ondergane schade te herstellen of te vergoeden of het conflict te temperen.

E. Een tijdelijk plaatsverbod dat voor de burgemeester wordt mogelijk gemaakt

Een nieuwe bepaling van de gemeentewet zal de bestuurlijke politiebevoegdheden van de burgemeester uitbreiden. Dat betekent dat de burgemeester een tijdelijk plaatsverbod zal kunnen opleggen bij een verstoring van de openbare orde die veroorzaakt wordt door individueel of collectief gedrag, of bij herhaaldelijke inbreuken op de regelgeving en ordonnanties van de gemeenteraad, en dat op eenzelfde plek in de gemeente of bij gelijkaardige gebeurtenissen in de gemeente die een verstoring van de openbare orde met zich meebrengen. De dader(s) van deze gedragingen kunnen een **plaatsverbod krijgen van 1 maand, een periode die tweemaal hernieuwbaar is.**

De beslissing zal gemotiveerd moeten worden op basis van de vaststelling van een verstoring van de openbare orde en moet bevestigd worden tijdens het eerstvolgende college van burgemeester en schepenen, nadat de overtreder of diens raadgever is gehoord.

F. Specifieke maatregelen voor de minderjarigen

Overeenkomstig het Regeerakkoord gaat de leeftijd vanaf dewelke een administratieve sanctie kan worden opgelegd, van 16 jaar naar 14 jaar, als een gemeente daar zo over beslist. Er is een nieuwe aangepaste procedure voorzien voor minderjarigen, die volledig past in het beschermend kader en die toelaat de specificiteiten van de zaak in rekening te brengen, en vooral ook oog te hebben voor eerder pedagogische dan wel puur bestraffende maatregelen. Er wordt duidelijk gerefereerd aan de begeleidende diensten, die moeten erkend of aangewezen zijn door de gemeenten.

1) Leeftijd

De minderjarigen van 14 jaar en ouder zullen voortaan kunnen worden gestraft indien de gemeenteraad dit in haar algemeen politiereglement voorziet.

2) Informatieplicht

Als de gemeenteraad in haar algemeen politiereglement voorziet dat de minderjarigen het voorwerp uitmaken van administratieve sancties, heeft zij de plicht om op een algemene wijze, via alle mogelijke communicatiemiddelen, de minderjarigen van meer dan 14 jaar van de gemeente en hun ouders of voogden te informeren van de door gemeentelijke sancties bestrafbare inbreuken en van de verschillende administratieve sancties.

3) Betrokkenheid van de ouders

Op aanraden van de experts in jeugdzaken wordt voorafgaandelijk aan een verplicht bemiddelingsaanbod, een heel nieuwe procedure van betrokkenheid van de ouders voorzien.

In het kader van deze procedure, informeert de sanctionerend ambtenaar per aangetekende brief de vader en moeder, voogd of personen die de hoede hebben over de minderjarige, van de vastgestelde feiten en verzoekt hen om hun mondelinge of schriftelijke beschouwingen bij deze feiten of hun eventuele educatieve maatregelen mede te delen, binnen de 15 dagen na het ontvangen van het proces-verbaal of de

vaststelling. Hij kan daartoe een ontmoeting vragen met vader en moeder, voogd of hoeder, desgevallend vergezeld van de betrokken minderjarige.

De sanctionerend ambtenaar kan in dit stadium van de procedure beslissen de zaak af te sluiten als hij tevreden is over de ontmoeting met de ouders of over hun opmerkingen, of nog kan hij, indien hij niet tevreden is met de opmerkingen van deze laatsten of wanneer zij zich niet hebben gemeld of geen opmerkingen hebben overgemaakt, beslissen de administratieve procedure op te starten.

4) Bemiddeling:

Wanneer de dader een minderjarige is, stelt de sanctionerende ambtenaar verplicht een bemiddeling voor. De vader en moeder, voogd of personen die over de minderjarige het gezag voeren, kunnen op hun verzoek de minderjarige tijdens de bemiddeling vergezellen.

5) Gemeenschapsdienst

Wanneer de bemiddeling faalt, kan de sanctionerende ambtenaar ten opzichte van de minderjarige een gemeenschapsdienst van maximaal 15 uur opleggen, die in verhouding is met diens leeftijd en capaciteiten en gebaseerd is op een protocolakkoord met het parket.

De ouders die het wensen kunnen op hun aanvraag de minderjarige vergezellen tijdens de uitvoering van zijn gemeenschapsdienst.

6) De aanwezigheid van een advocaat

Wanneer iemand, jonger dan 18 jaar, wordt verdacht van een misdrijf en bestraft wordt met een administratieve sanctie, stelt de ambtenaar - zoals voorzien in het huidige stelsel van de administratieve sancties - de stafhouder van de orde der advocaten daarvan in kennis. Zo kan gewaarborgd worden dat de betrokken persoon wordt bijgestaan door een advocaat.

7) Betaling van de administratieve boete

De administratieve boete blijft ten laste van de vader en moeder, voogd, of personen die over de minderjarige het gezag uitoefenen. Maar ze is de laatste mogelijkheid in geval al de overige mogelijkheden hebben gefaald.

G. Meer vaststellende agenten met meer bevoegdheden

Voor de hervorming, waren de agenten die inbreuken die het voorwerp van administratieve sancties uitmaken, de volgende:

- De politieambtenaren;
- De politieagenten;
- De stadswachten-vaststellers;
- De bewakingsagenten aangewezen door de gemeenteraad.

Met deze nieuwe hervorming, zullen nieuwe agenten-vaststellers het aantal agenten-vaststellers komen verhogen. Het betreft personen die **door de gemeenteraad zijn aangewezen en met name :**

- provinciale ambtenaren;
- gewestelijke ambtenaren;
- personeelsleden van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden;

- personeelsleden van de autonome overheidsbedrijven.

De provinciale of gewestelijke ambtenaren zullen aangewezen worden door de Gemeenteraad na eensluidend advies van de bevoegde overheden.

De personeelsleden van de intergemeentelijke samenwerkingsverbanden en autonome overheidsbedrijven die in het kader van hun bevoegdheden door de gemeenteraad worden aangewezen.

Voor de voormelde categorieën van personeelsleden zal de gemeenteraad in de aanwijzingsakte, de artikelen van de gemeentelijke reglementen en verordeningen opsommen, die beschrijven voor welke elementen deze personen inbreuken zullen kunnen vaststellen.

De bijzondere veldwachters zullen overigens eveneens deel uitmaken van de vaststellingsagenten, en dit binnen de grenzen van de bevoegdheden die hen zijn toegewezen.

H. Een vereenvoudigde administratieve procedure

Een vereenvoudigde administratieve procedure wordt voorgesteld met:

- maximum 6 maand in geval van het opleggen van een administratieve boete en dit vanaf de vaststelling van de feiten;
- maximum 12 maand zodra een bemiddeling optreedt of een gemeenschapsdienst wordt toegepast en dit vanaf de vaststelling van de feiten.

I. Een soepeler algemeen protocol met het parket aangepast aan de specificiteit van de gemeente

De gemeenteraad zal een algemeen en soepeler protocolakkoord met het parket kunnen sluiten, na overleg met de zonale veiligheidsraad.

Dit protocolakkoord zal de concrete modaliteiten kunnen bevatten van de procedure in geval van gemengde inbreuken, evenals de maatregelen betreffende minderjarigen.

Dit protocolakkoord mag identiek zijn voor het geheel van de politiezone.

Bij gebrek aan protocolakkoord met de concrete modaliteiten van de procedure in geval van gemengde inbreuken, wordt de procedure voorgesteld die voorzien is in het huidige stelsel van gemeentelijke administratieve sancties.

J. Organisatie en omkadering van het register van de gemeentelijke administratieve sancties

De omkadering en de voorwaarden betreffende het register van de administratieve sancties worden versterkt. De regels betreffende dit register dat niet bestond in de vroegere regelgeving zijn onmisbaar om het beheer van de administratieve sancties te verzekeren, de mogelijkheid te bieden aan de gemeenten om een echte

preventiepolitiek inzake criminaliteit te voorzien, en de bescherming van de gegevens en van de persoonlijke levenssfeer te waarborgen.

Het voorontwerp van wet is vandaag doorgegeven voor advies aan de Raad van State en aan de Privacycommissie.

K. De overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren

Dit voorontwerp van wet strekt er eveneens toe de overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren te integreren in het systeem van de gemeentelijke administratieve sancties. Het parkeerbeleid is immers een belangrijk onderdeel van het gemeentelijk en stedelijk mobiliteitsbeleid. In overtreding geparkeerde voertuigen zorgen niet alleen voor de aantasting van de mobiliteit, maar bedreigen de veiligheid en de leefbaarheid in de stedelijke en gemeentelijke centra.

Door de invoering van het systeem van de gemeentelijke administratieve sancties voor het stilstaan en het parkeren, zullen de steden en gemeenten een effectief en efficiënt parkeerbeleid kunnen invoeren dat de doorstroming van het verkeer en de veiligheid en de leefbaarheid van iedereen ten goede moet komen.

Gelet op de specificiteit en de massaliteit van de parkeerovertredingen werd ervoor geopteerd om specifieke regels en procedures voor de toepassing van het GAS-systeem in het leven te roepen. Deze zijn geïnspireerd op de huidige regels die van toepassing zijn in de verkeerswetgeving, zoals de aansprakelijkheid van de houder van de nummerplaat, enz.

Bovendien wordt er uniformiteit nagestreefd voor alle steden en gemeenten inzake de toepasbare geldboetes, zodat het systeem ook transparant blijft voor de automobilist die zijn voertuig parkeert.

Naast de politie, zullen de parkeerovertredingen alleen kunnen worden vastgesteld door speciaal daartoe opgeleide gemeenteambtenaren.

Een protocolakkoord met de bevoegde procureur des Konings is terzake verplicht. Op die manier worden de rechten van de overtreder beter gevrijwaard en blijft een beroep bij een rechtbank mogelijk.

L. De onmiddellijke betaling van de gemeentelijke administratieve geldboete

Op vraag van de verschillende actoren wordt thans de onmiddellijke betaling van de gemeentelijke administratieve geldboetes voorzien.

Er wordt dus bepaald dat de onmiddellijke betaling slechts van toepassing zal zijn op de louter administratieve inbreuken en de inbreuken betreffende het stilstaan en het parkeren. Deze onmiddellijke betaling zal trouwens enkel van toepassing zijn op de natuurlijke personen die noch een woonplaats, noch een vaste verblijfplaats hebben in België.

Alleen de personeelsleden van het operationele kader van de federale en de lokale politie zullen hiervan gebruik mogen maken.

Deze onmiddellijke betaling zal enkel kunnen plaatsvinden met instemming van de overtreder, waarbij deze laatste op de hoogte gebracht moet worden van zijn rechten.

De louter administratieve overtredingen zullen aanleiding kunnen geven tot de onmiddellijke betaling van een maximumbedrag van 25 euro per inbreuk en een maximumbedrag van 100 euro wanneer er meer dan vier overtredingen ten laste van de overtreder werden vastgesteld.

De overtredingen betreffende het stilstaan en het parkeren zullen daarentegen aanleiding kunnen geven tot de onmiddellijke betaling van een bedrag dat door de Koning, bij een in Ministerraad overlegd besluit, vastgelegd zal worden.

Er dient benadrukt te worden dat de onmiddellijke betaling niet kan plaatsvinden in de volgende gevallen:

- de overtreder is minder dan 18 jaar oud of valt onder het statuut van verlengde minderjarigheid of is onbekwaam verklaard;
- één der overtredingen die bij dezelfde gelegenheid worden vastgesteld, kan geen aanleiding geven tot deze procedure.

Indien de overtreder aanvaardt onmiddellijk de administratieve geldboete te betalen, zal hem ten slotte geen enkele andere administratieve geldboete worden opgelegd.

Voor meer inlichtingen:

Ingrid Van Daele (NL) (0470 320 262)

Emilie Rossion (FR) (0473 1397 58)